

От авторката
на романите
ГЛИНА и СЪРЦЕ

Нншшка

**ВИКТОРИЯ
БЕШЛИЙСКА**

СН[®]
СОФТПРЕС

Глава 1

Мария

14 юни 2023 г.

Мария не подозираше, че в нощта срещу Видовден ще денува, а на следващия ден ще приспи като в нощ досегашните си истини.

Последните часове бяха претопили няколкомесечен труд и чувството за огромна загуба я поглъщаше безпощадно. Докато сваляше грима си пред огледалото в банята, се опита да диша дълбоко и равномерно, за да се усмири. Донякъде успя. Тишината в апартамента ѝ помогна да сниши гнева си.

– Не е виновен Константин – каза си.

Константин беше един от първите ѝ клиенти. За седемнайсетте години познанство помежду им и благодарение на трите къщи, които бе обзавела за него, бяха станали близки. Той я беше препоръчал на свои приятели, затова още когато прохождаше в архитектурната компания, пред нея се отвориха много врати. Константин беше човек с

размах. Притежаваше лавандулови поля и малка изба, която произвеждаше бутикови вина за класни ресторанти. Предприемаческият му нюх го беше водил към различни дейности през годините, включително и да откупи дял от компания за изграждане на соларни паркове. Виждайки таланта и работоспособността на Мария, многократно ѝ бе предлагал да инвестира в нейно студио за интериорен дизайн, но тя отказваше. Не защото не вярваше в бъдещия успех на начинанието, а защото не можеше да приеме подобна помощ. Искаше, ако някога съумее да се отдели от архитектурната компания, да го направи сама. Но никога не пропускаше да изкаже благодарността си към Константин за доверието му.

Само че днес беше друго. Потръпна, като си спомни какво му наговори, докато навиваше на руло огромния килим.

– Намери друг дизайнер да ти направи корекциите в къщата! Повече не искам да работя нито за теб, нито за тази ти жена, нито за следващата – редеше с нисък, хладен тон.

– Карина. Приятелката ми се казва Карина – жегнат я прекъсна Константин.

– Карина-Марина, все едно! – повиши тон Мария.

– Прекаляваш! – отвърна ѝ през зъби той.

Можеха да оголват яда си един срещу друг, тъй като във времето си бяха доверявали лични неща. Приятелството им се беше задълбочило до такава степен на откровеност, че, погледнато от страни, лесно можеше да се превърне в нещо повече. Но не и в представите на Мария, за нея авторитетът, който Константин излъчваше, бе сковаващ.

– Не желая повече да влагам усилия там, където няма кой да ги оцени. Знаеш ли колко ми костваше да откупя този килим? Увещавах наследниците на тъкачката шест месеца. Не искаха да го продават, а да го пазят за себе си, защото е последната ѝ работа, въпреки че имат още три у тях. Завършила е „Дървото на живота“ седмица преди да

почине. До десетина години вероятно никой няма да тъче и вие ще сте от малкото с подобна ценност в дома си.

– Мария, никой не е искал от теб подобно нещо. Знаеш много добре какъв беше замисълът за всекидневната – изчистена, бяла, с леки акценти в средиземноморски стил. Откъде изобщо ти хрумна да слагаш котленски килим?! – Константин искрено недоумяваше и въпреки раздражението си от преди малко, търсеше начин да изчистят неразбирателството.

Проектът за обзавеждането на всекидневната гласеше точно това: да създава усещане за простор и лекота, да е светла, със средиземноморски акценти и да има гладък под, на който Карина да танцува. Нищо, че в къщата имаше отделна зала с огледала, отредена за балет. Тук, във всекидневната, тя искала също да репетира, гледайки планината. *Зареждащо* щяло да бъде. Затова беше нужен под с изчистена настилка. Само че, когато Мария влезе за първи път в къщата и видя просторното помещение с южно изложение, с ширеща се пред него градина, зад която се издигаше планината, пред очите ѝ изникна пъстър килим. Представи си колко хармонично щеше да свърже външното и вътрешното пространство и в същото време как щеше да грее наред стаята. Идеята завладя съзнанието ѝ и жената мигновено забрави средиземноморския привкус, който трябваше да търси за Константин и Карина. Впрегна всички сили, за да намери килим, който цветово да пасне на градината, засадена с овошки и цветя. Три пъти ходи до Котел, за да търси сред местните стари тъкачки онова, което въображението ѝ бе нарисувало. Когато попадна на „Дървото на живота“, настръхна. Видя представата си за център и за дом, нарисувана от нишки. Чувството ѝ навя скъп спомен.

Първото, което си помисли, бе, че иска този килим за себе си. Но бързо махна с ръка – къде щеше да го сложи? Такава красота се застила в къща, в собствена къща,

а не в апартамент под наем. После реши, че може да го вземе за етнографския музей на майка си, но и тази възможност бе зачеркната, защото там вече имаше един, и то с история. Накрая си спомни, че бе тук, за да обзавежда дома на Константин и новата му приятелка. Как ѝ беше името... Карина. Да, Карина, римуваше се с балерина, каквато беше. Мария не я харесваше, защото ѝ се струваше празноглава. Бяха разговаряли само веднъж, по време на една вечеря, но беше достатъчно, за да усети мисловната ѝ немощ и емоционална плиткост. Наистина не знаеше какво намира Константин у нея освен освежаващата разлика във възрастта и съвършената фигура. Предвид двата си развода и достолепните си петдесет години, може би трябваше по-мъдро да избира своята половинка, но мъдростта е производна на любовта само когато любовта е истинна. Уви, дори човек като него, за когото семейната цялост бе неотменима ценност, но неслучил се късмет, можеше да я търси не където трябва. Затова, гледайки „Дървото на живота“, Мария предпочете да мисли как би го приел Константин. Той щеше да го оцени не само заради автентичността, но и заради факта, че е последна творба в нечий живот, което мигновено вдигаше стойността му. Без дори да го обсъди с него, направи всичко възможно да откупи килима. Когато го застла в новия дом на Константин, видя онова, което желаше – ярки цветове, подсилени от меко-то слънце в южната стая; фигури, излъчващи красота и космическа мощ.

– Това не е селска къща, нито механа! Килимът да се махне! – каза Карина, щом влязла в готовата всекидневна за първи път.

Мария беше покосена не толкова от репликата, преразказана ѝ от Константин, колкото от дълбоката неспособност на двамата да видят красотата на изделието и смисъла, който внасяше в дома им. В началото реакцията ѝ беше остра – вбесиха я конкретните думи, а после и това,

че с тях получаваше оценка на работата си. Засегнатата ѝ професионална чест толкова силно сълзеше, че Мария не успя да прозре ревността, която бе причина за това. Изпитваше я по отношение на Константин. Но не защото той не искаше да оправдае труда ѝ или собствения си вкус пред Карина, а защото не я беше защитил. Като клиент и изпълнител никога не бяха имали разминаване по който и да е въпрос, като приятели – също. Можеше да наложи мнението си и сега, а балерината да приеме виждането на Мария за помещението. Дизайнерът беше нает, за да придаде своеобразен стил в дома, нали?

След първичната вълна на ярост обаче тя осъзна, че Константин и Карина имаха право. Беше взела килима заради себе си, за да изпълни своя мечта в чужда къща.

И докато гледаше в огледалото изтощеното си лице, ясно си даде сметка, че във всички домове, които беше обзавела през последните четири години, бе сложила по нещо много лично, което би направила за себе си, ако имаше как. В модерна минималистична спалня постави старинна ракла, за чиято реставрация убеди собствениците да платят огромна сума. Но така добре се открие пищаната антична мебел, че това бе единственото, което радваше човек в иначе безличната стая. В апартамента на млад програмист проектира огромна отворена библиотека. На коментара му, че такава не му трябва, защото чете само от устройства и хартиена книга не си е купувал от години, Мария отвърна:

– Библиотеката не е за теб, а за жените, които ще идват тук. Видят ли я, ще се влюбват и в нея, и в теб.

– От различни поколения сме, Мария... – намекна деликатно клиентът, но тя не се предаде.

Отне време, за да го убеди, и вътрешно ликуваше, когато се зае лично да я запълни с книги, пластики и снимки. До „Великият Гетсби“ и „Пътеводител на галактическия стопаджия“ предвидливо сложи книги на Халил Джубран

и антология на съвременната българска поезия. С малко се опитваше да уцели множество вкусове.

Под напора ѝ друго семейство заложи на изделия от ковано желязо – парапет на стълбата към втория етаж, огромен полилей, малка помощна масичка и закачалка от патиниран метал изрисуваха изящни линии в дома. Хората се влюбиха в тях и малко повече един в друг, след като ги видяха.

Само че котленският килим не случи на собственици. От ъгъла на гаража ѝ сега той светеше като червен фар.

– Трябва да измисля какво ще правя с него, но няма да е тази вечер – каза си Мария и пусна душа. Скоро топлата вода я накара да омекне и поне за малко да забрави тревогите.

Чак когато излезе от банята, си спомни, че цяла вечер ще е сама. Беше изпратила близначките на летен лагер същата сутрин и можеше спокойно да доуталожи бесовете си. В дни като този ѝ беше трудно да се отскубва от работните грижи. Всичко, което срещаше като трудности, пускаше корен дълбоко в нея и обземаше съзнанието ѝ. Дори вкъщи, покрай момичетата и тяхната непринуденост, оставаше вътрешно нащрек. През повечето време разчиташе само на себе си за отглеждането им, което беше още една причина винаги да е изправена на нокти. Усещаше натрупаната от всичко това умора в тялото и в ума си, но потокът на дните не ѝ даваше възможност за облекчение и промяна.

Влезе в спалнята, погледна огромното легло и въздъхна – тази вечер щеше да чете до късно, без да се притеснява, че нощната лампа ще пречи. Момичетата понякога все още се промъкваха да спят при нея. В миг съвестта я гризна, задето се почувства добре сама. В главата ѝ се надигнаха няколко гласа, както винаги спорещи помежду

си – едните я обвиняваха, другите я оправдаваха, третите мълчаха наблюдаващо и чакаха да произнесат крайното заключение.

– Хайде поне веднъж да се оставя на мира! – си каза и започна да подсушава косата си. Френското каре със скосен бретон, което си беше направила след развода с Калин, освен че бе освежило външността ѝ, пестеше време. Приключи бързо и, застанала срещу огледалната врата на гардероба, повдигна с ръце косата зад тила си и леко вирна брадичка нагоре. Мигновено разпозна майка си в жеста и поклати глава с полуусмивка. После си облече тъмно-зелена сатенена нощница и се намести удобно в меките завивки.

Навън валеше пороен дъжд. Барабаненето на тежките капки по стъклата се усилваше с всяка минута. Дълбокото юнско нощно небе лееше водопади. Мария се заслуша в звуците и след малко усети как тежестите от деня се свлякоха от нея и потънаха във въртопа на реките отвън. На нощното шкафче до леглото стояха скициникът ѝ с рисунки и няколко книги. Взе „Писмата на Мина“, които обичаше да препрочита безредно. Отваряше напосоки и поглъщаше редовете, с които младата Мина Тодорова беше изписвала душата си пред Яворов. Зачете:

... Изобщо човек така се оплита в тия връзки с околните си, че се отказва да следва своята природа и върши това, което се харесва, което е угодно на другите. А веднъж откаже ли се да следва своята природа, той изгубва в себе си всякаква природа. Аз живях с идеала да скъсам всички връзки, да ритна всички задължения, да увисна между земята и небето тъй, че никой да не се допира до мене, и тогава нека се впусна и взема от другите това, което е мое, и им дам да вземат това, което е тяхно.